

Jaunimo problemų prioritetiniai klausimai

Jaunimas ilgą laiką yra svarbi ES politikų dėmesio susilaukianti grupė ir tai ypač akivaizdu šiandien. Europos Sąjungoje yra daugiau kaip 68 mln. (15–29 m.) jaunuolių. Dauguma šių jaunų žmonių turi tam tikrą išsilavinimą arba dirba. Tačiau 9 mln. jaunuolių nedirba, nesimoka ir nesimoka (NEET). 2008–2013 m. krizė parodė, kad jaunimas yra labiau pažeidžiamas ekonominio nuosmukio nei kitos amžiaus grupės. Daugelyje ES šalių jaunimo nedarbas viršijo 40 proc., o nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo (NEET) dalis pasiekė istoriškai aukščiausią lygį – 16 proc. visų 15–29 metų amžiaus ES gyventojų.

Nepaisant ES ir valstybių narių politinių pastangų remti jaunimą po 2008 m. finansų krizės, COVID-19 krizės metu dėl darbo praradimo taip pat labiausiai nukentėjo būtent jaunimas. Daug jaunų žmonių dirba sektoriuose, kuriems plačiai taikomi pandemijos apribojimai; dažnai jie dirba pagal laikinas sutartis arba ne visą darbo dieną. 12 proc. 18–29 metų amžiaus jaunuolių, dalyvavusių bent dviejuose elektroninėse apklausos „Gyvenimas, darbas ir COVID-19 pandemija“ etapuose, pranešė, kad neteko darbo, o 12 proc. studentų taip pat susidūrė su nedarbu.

COVID-19 krizė turėjo neproporcingai didelį poveikį jaunimo pasitenkinimui gyvenimu ir psichinei gerovei, palyginti su vyresnio amžiaus žmonių grupėmis. Šis rodiklis pagerėjo 2020 m. pavasarį ir vasarą, kai apribojimų sumažėjo, tačiau 2021 m. pavasarį, kai vėl imta taikyti apribojimus ir uždaryti mokyklas, rodiklis sumažėjo iki žemiausio taško, o tai prisidėjo prie pasitenkinimo gyvenimu ir psichinės gerovės sumažėjimo – beveik dviem trečdaliams jaunuolių grėsė depresija.

Pandemijos metu jaunimui paremti buvo imtasi įvairių priemonių. Tai buvo sustiprinta Europos jaunimo garantijų sistema, nacionalinės iniciatyvos, kuriomis siekiama, kad jaunimas nesustotų mokytis, ir priemonės, kuriomis mažinamos kliūtys, trukdančios gauti konkrečiai jaunimui skirtą finansinę paramą ir socialinę

apsaugą, tačiau daugelis šių politinių priemonių buvo laikinos. Siekiant užtikrinti didesnį atsparumą būsimoms krizėms, labai svarbu, kad politikos formuotojai pirmenybę teiktų ilgalaikėms jauniems žmonėms skirtoms priemonėms, pavyzdžiui, nuolatinėms geresnėms galimybėms įsidarbinti ir atlikti praktiką, taip pat priemonėms, kuriomis didinamas darbo vietų garantijos.

Ši ir kita naujausia informacija apie jaunimo politiką Lietuvoje pateikiama Youth Wiki internetinėje platformoje [Youth Wiki](#).